

Фронтальні технології інтерактивного навчання іноземної мов

Процес реформування освіти в Україні є спробою застосування нових форм роботи у межах традиційної системи навчання. Збільшується кількість навчальних предметів, розширюються межі навчальних програм, але при цьому за традицією головними залишається питання : «Що вивчати?» Такий підхід вже вичерпаний самою практикою освіти. Жоден найталановитіший вчитель не встигає за розвитком науково-технічного прогресу. Тому, головним питанням порядку денного є опанування учнями умінь і навичок саморозвитку особистості , що значною мірою вирішується шляхом упровадження інноваційних технологій , організації процесу навчання, пошуками відповіді на питання : « Як навчати? Як створити умови?»

У педагогічній літературі описано чимало типів організації навчання

(за рівнем активності учнів, рівнем залучення їх до продуктивної діяльності, за дидактичною метою, за способами організації тощо). Скористаймося класифікацією, запропонованою Я.Голантом у 60-х роках XX ст. Він поділив типи і методи навчання на активні та пасивні залежно від участі учнів у навчальній діяльності.

До цієї класифікації ми додамо інтерактивне навчання як різновид активного, котрий однак має свої закономірності та особливості.

Сутність інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умов постійної активної взаємодії усіх учнів. Це –

співнавчання, взаємонавчання, де учень і вчитель є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання.

У сучасній педагогіці вирізняють чотири форми навчальної діяльності учнів :

- Парну(робота учня з педагогом чи однолітком один на один

- Фронтальну (учитель навчає одночасно групу учнів або весь клас)
- Групову або кооперативну (всі учні активно навчають один одного)
- Індивідуальну (самостійну) роботу учня

Інтерактивне навчання використовують в разі застосування фронтальної та кооперативної форм організації навчальної діяльності учнів

(інтерактивні технології передбачають саме ці дві форми). Кожна з цих форм має свої особливості, на які необхідно зважати при визначені способів організації засвоєння учнями знань.

Розглянемо фронтальну форму організації навчальної діяльності учнів. Вона передбачає навчання однією людиною (здебільшого вчителем) групи учнів або цілого класу. За такої організації навчальної діяльності кількість слухачів завжди переважає кількість тих, хто говорить. Всі учні в кожен момент часу працюють разом чи індивідуально над одним завданням із подальшим контролем результатів.

Що розуміють під технологією в педагогічній науці та практиці?

Технологія – це комплекс, що складається із:

- Запланованих результатів
- Засобів оцінювання для коригування та вибору методів і прийомів навчання, оптимальних для кожної конкретної ситуації
- Розробленого вчителем на цій підставі набору моделей навчання

Отже, технологія інтерактивного навчання – це така організація навчального процесу, за якої неможлива неучасть у процесі пізнання, бо кожен учень має конкретне завдання, за виконання якого він має публічно відзвітуватися, або від його діяльності залежить якість виконання поставленого перед групою завдання. Інтерактивні технології охоплюють чітко спланований очікуваний результат навчання, окремі інтерактивні методи і прийоми , що стимулюють процес

пізнання, а також умови й процедури, за допомогою яких можна досягти запланованих результатів.

До фронтальних технологій інтерактивного навчання іноземних мов відносяться інтерактивні технології, що передбачають одночасну спільну роботу всієї групи учнів.

Наведемо декілька прикладів інтерактивних технологій навчання, які можна використовувати на уроках іноземної мови.

Мікрофон.

Технологія “Мікрофон” надає можливість кожному сказати щось швидко, по черзі, відповідаючи на запитання, або висловлюючи свою думку чи позицію. Роботу потрібно організувати таким чином:

Поставити питання перед класом, запропонувати класу якійсь предмет

(ручку, олівець тощо), якій виконуватиме роль уявного мікрофону. Учні передаватимуть його один одному по черзі, беручи слово. Слово потрібно надавати тільки тому, хто отримує «уявний» мікрофон. Учні повинні говорити лаконічно й швидко. Вчитель не коментує і не оцінює надані відповіді.

Незакінчені речення.

Цей прийом часто поєднують із мікрофоном. Він дає змогу ґрунтовніше працювати над формою висловлювання власних ідей, порівнювати їх з іншими. Робота за такою методикою дає учням можливість долати стереотипи, вільніше висловлюватися стосовно запропонованих тем, відпрацьовувати вміння говорити стисло, але по суті й переконливо.

Визначивши тему, з якої учні будуть висловлюватися, використовуючи уявний мікрофон, учитель формулює незакінчене речення і пропонує учням закінчувати його. Кожен наступний учасник

обговорення має починати свій виступ із запропонованої формули. Учасники працюють із відкритими реченнями.

Наприклад:

The most important thing is....

I think this information is ...

I'd like to...

При вивченні теми “ The Attractions of the USA” ці два прийоми були успішно застосовані.

Фрагмент уроку:

discussing the problem, using the microphone.

T. In one of your outlines there is a point “Attractions of the USA”

You can see a microphone in my hand. I am asking you one question “What place in the USA would you like to visit? Why does it attract you?”

The one whom I give the microphone starts answering and then passes it to anybody of you.

Ps. Answer the question one by one, beginning with the words: “ I would like to visit...”

Мозковий штурм.

Цей прийом спонукає учнів виявляти уяву і творчість, уможливорює вільне висловлювання ними власних думок. Мета мозкового штурму чи „мозкової атаки” полягає у збиранні якомога більшої кількості ідей щодо проблеми від усіх учнів упродовж обмеженого часу.

Після презентації проблеми й чіткого формулювання проблемного питання (його краще записати на дошці) вчитель пропонує всім учням висловити ідеї, коментарі, навести фрази чи слова, пов'язані з цією проблемою. Вчитель записує усі пропозиції на дошці чи на великому аркуші паперу в порядку їх виголошення без зауважень, коментарів чи запитань. Необхідно заохочувати всіх учнів до висунування якомога більшої кількості ідей.

Навчаючи – вчуся

(«Кожен навчає кожного» , «Броунівський рух»)

Метод «навчаючись – вчуся» використовують при узагальненні й повторенні вивченого. Він дає змогу брати участь у передачі своїх знань однокласникам, а також викликає певні питання і підвищує інтерес до навчання.

Вчителю необхідно підготувати картки, із фактами що стосуються теми уроку - по одній на кожного учня. Упродовж кількох хвилин учні читають інформацію по картці. Потім вони починають ходити по класу і знайомити зі своєю інформацією однокласників.

Учень може одночасно говорити тільки з кимось одним. Завдання полягає у тому, щоб поділитися своїм фактом і самому отримати інформацію від іншого учня. За відведений час треба забезпечити спілкування кожного учня з максимальною кількістю інших для отримання якомога повнішої інформації.

Коли учні завершать цю вправу, вчитель може запропонувати їм розповісти, відтворити отриману інформацію.

Пошук партнера для бесіди.

Цей прийом є різновидом методу «Броунівський рух». Вчитель готує картки з інформацією та завданням, яке змушує учня шукати продовження або підтвердження цієї інформації, а іноді і відповіді.

Так, наприклад, при вивченні теми **«The USA. The Land and Its People»** учням пропонувалося таке завдання:

T. At the previous lesson some pupils got the cards with the task to find information about people of different nationalities that live in the USA. The rest of the pupils are getting cards now with the task to find the representative of the nationality which is pointed in the card and to get as much information as possible

Ps. look for their partners. Then they make up dialogues and dramatize them.

Аналіз ситуації.

При вивченні гуманітарних дисциплін учні засвоюють зміст конкретних понять, аналізуючи певні ситуації, випадки з життя, де стикаються інтереси людей, життєві погляди, позиції. Такі ситуації учні можуть аналізувати індивідуально, в парах, у групах або у загальному колі.

Ситуації, випадки слугують для учнів конкретними прикладами для ідей та узагальнень, забезпечують підґрунтя високого рівня абстрагування та мислення, демонструють людські почуття та емоції, зацікавлюють учнів і захоплюють їхню уяву, допомагають пов'язати навчання з досвідом реального життя.

Вчителю необхідно заздалегідь підготувати проблемну ситуацію, випадок, дилему. Тут обов'язково мають бути дві сторони конфлікту, позиції й інтереси яких суперечать одна одній. Ситуація має бути представлена таким чином, щоб баланс інтересів сторін (тобто кожна з них мала підстави для захисту своєї позиції).

Так наприклад, при вивченні теми "Food" учням була запропонована дилема: ***What food is better: traditional Ukrainian food or American fast food?***

На дошці з одного боку була таблиця traditional Ukrainian food з другого American fast food Учні, які підтримували ідею traditional Ukrainian food ставали з одного боку дошки; учні, які схилилися до ідеї American fast food ставали з другого боку; а ті, хто не вирішив, що краще, ставали посередині. Після цього кожен учень висловлювався, чому він підтримує цю ідею, а не іншу.

Дилема ставить людину перед вибором, зумовленим конфліктом цінностей. Обмірковуючи дилеми, учні можуть краще зрозуміти соціальну і політичну ситуації сьогодення, а також свої внутрішні цінності. До того ж , вони вчаться посідати позицію, наводити обґрунтовані аргументи та захист своєї позиції та розуміти логіку і обґрунтування позицій інших. Дилеми слугують

ускладненню процесу мислення і вимагають поважного ставлення до точки зору інших.